

Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku
pracy
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 30 sierpnia 2021 r.

Miejsce posiedzenia: Wideokonferencja

Przewodniczący: Leszek Miętek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych

W posiedzeniu wzięli udział: pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej; pan Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów; pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii; przedstawiciele Ministerstwa Klimatu i Środowiska; członkowie Zespołu, zaproszeni goście oraz eksperci.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i ustalenie kworum.
2. Omówienie projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (UC 81).
3. Sprawy różne.

Ad. 1

Przewodniczący Leszek Miętek powitał wszystkich uczestników posiedzenia, poinformował o kworum i przeczytał porządek obrad.

Strony jednogłośnie zaakceptowały porządek posiedzenia.

Ad. 2

Sylwia Szczepańska, FPP zaznaczyła, że projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw jest ważny zarówno dla przedsiębiorców, jak i wszystkich obywateli Polski. Zaznaczyła, że planowane zmiany będą miały wpływ na wysokość cen w całej gospodarce i wynikają z konieczności transpozycji do krajowego porządku prawnego prawa unijnego. Jako cel rozszerzonej odpowiedzialności producentów wskazała ustalenie opłat oraz powiązanie ich z pozostawianymi odpadami, które wprowadzane są do gospodarki. Podkreśliła, że zgodnie z zasadami gospodarki obiegu zamkniętego, opakowanie powinno być surowcem, który zostanie powtórnie wykorzystany. Negatywnie ustosunkowała się do budowy krajowego systemu rozszerzonej odpowiedzialności producentów, wskazując kwestię odpowiedzialności producenta za zbiórkę opakowań przez gminy. Podkreśliła, iż producenci, zgodnie z przedmiotowym projektem, będą ponosili koszty zbierania odpadów przez jednostki samorządowe. Zwróciła uwagę na przeniesienie odpowiedzialności na przedsiębiorców, którzy nie będą miały wpływu na realizację zadania związanego ze zbiórką.

Marzena Berezowska, MKiŚ zaznaczyła, że omawiany projekt ustawy jest w procesie konsultacji, w związku z czym możliwa jest zmiana jego treści. Poinformowała, iż konsultacje zakończą się 5 września 2021 r. oraz o planowanych spotkaniach konsultacyjnych. Jako cel zastosowanego rozwiązania wskazała pozyskanie odpadów znajdujących się w systemie gminnym oraz odpadów znajdujących się poza tym systemem oraz uszczelnienie transferu odpadów.

Tomasz Zaliwski, MKiŚ poinformował, że zgodnie z dyrektywą UE są dwie możliwości: rozwiązanie łączące odpowiedzialność finansową i organizacyjną lub rozwiązanie przenoszące jedynie odpowiedzialność finansową. Zaznaczył, iż zaproponowany system łączy odpowiedzialność finansową i organizacyjną. Uargumentował dualność systemu napływem odpadów z gospodarstw domowych oraz spoza gospodarstw domowych.

Sylwia Szczepańska, FPP zapytała przedstawicieli MKiŚ o niedoskonałość proponowanego rozwiązania, które nakłada odpowiedzialność finansową producentów za działania podejmowane przez gminy.

Marzena Berezowska, MKiŚ przypomniała o trwających konsultacjach projektu i podkreśliła, że na tym etapie prac jest zbyt wcześnie, aby oceniać rozwiązanie.

Krzysztof Baczyński, PRP zauważył, że zgodnie z przeprowadzoną analizą przedmiotowy projekt łamie podstawowe zapisy dyrektywy UE. Podkreślił, że dokument rozszerza odpowiedzialność finansową wprowadzających do gospodarki wyroby w opakowaniach, zwłaszcza dla gospodarstw domowych, na odpady inne niż pochodzące z ich produktów. Odniósł się do kwestii efektywności kosztowej w kontekście wykonywania zadań związanych ze zbiórką odpadów przez podmioty publiczne oraz konieczności pokrycia przez producentów jedynie niezbędnych kosztów. Zwrócił uwagę na niezapewnienie przejrzystego ustalenia kosztów pomiędzy zainteresowanymi podmiotami, ponieważ zgodnie z dyrektywą koszty powinny być ustalane pomiędzy wszystkimi stronami. Nawiązał do braku zgodności projektowanych przepisów z Konstytucją RP ze względu na regulowanie stosunków daninowych w drodze rozporządzenia. Powiedział o przekazaniu zbyt szerokiej kompetencji ministrowi właściwemu do spraw klimatu w zakresie ustalania kwot opłat oraz kwestii ustalenia minimalnych stawek wynagrodzenia dla organizacji odpowiedzialności producentów w postaci obwieszczenia, które nie jest aktem prawnym powszechnie obowiązującym. Podsumował, iż przedmiotowy projekt nie wdraża dyrektywy SUP. Zwrócił uwagę na niezgodność terminów zapisanych w projekcie ustawy. Podał pod rozwagę możliwość ponownego przygotowania projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw z poszanowaniem wszystkich uczestników rynku oraz korespondował z przepisami UE.

Dorota Zawadzka-Stępniaik, KL zawnioskowała do strony rządowej o przedłużenie terminu konsultacji omawianego projektu oraz włączenie w proces jego opiniowania wszystkich interesariuszy. Poparła opinię dotyczącą ponownego przygotowania projektu wdrażającego dyrektywę SUP od podstaw argumentując konieczność realizacji celów środowiskowych prowadzących do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów oraz łatwiejszego zagospodarowania odpadów. W kontekście opiniowania projektu ustawy zwróciła uwagę na brak projektów aktów wykonawczych. Wyraziła nadzieję na stworzenie jednego obszernego projektu w zamian za projekt nowelizujący kilka aktów prawnych.

Jakub Tyczkowski, KL podkreślił, że w celu realizacji przez przemysł celów środowiskowych odpady, które są właściwie przygotowane, muszą zostać poddane recyklingowi. Odniósł się do zbiórki selektywnej oraz zadań sortowni przygotowujących i przekazujących odpady do recyklingu. Zaznaczył, że zgodnie z projektem ustawy za zbiórkę selektywną oraz właściwe przygotowanie odpadów odpowiadają samorządy, natomiast za osiągnięcie celów środowiskowych odpowiada przemysł. Zwrócił uwagę na brak relacji między przemysłem

a jednostkami samorządowymi. Podkreślił odpowiedzialność przedsiębiorców w zakresie uiszczenia z góry narzuconych opłat bez wpływu na późniejsze wykorzystanie przekazanych środków. Jako właściwego beneficjenta omawianych opłat wskazał system gospodarowania odpadami.

Jakub Bińkowski, ZPP ocenił, iż projekt ustawy wymaga gruntownej przebudowy lub, co byłoby właściwsze, stworzenia przepisów na nowo. Zaznaczył, że wdrożenie przepisów dyrektywy unijnej ma na celu wspieranie recyklingu, nie gmin lub innych jednostek sektora finansów publicznych. Zwrócił uwagę między innymi na brak podziału obowiązków między uczestnikami systemu oraz brak realizacji zasady kosztu netto odnosząc się do niewłaściwej konstrukcji projektu, który w wielu punktach łamie przepisy dyrektywy. Powiedział, że skutkiem wprowadzenia projektowanych przepisów nie będzie skuteczna implementacja przepisów UE, poprawa funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, ani osiągnięcie celów recyklingu. Jako konsekwencję proponowanych zmian legislacyjnych wskazał wzrost cen.

Sylwia Szczepańska, FPP ponownie podniosła kwestię możliwości przedłużenia terminu konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw do 17 września 2021 r.

Marzena Berezowska, MKiŚ przypomniała, że zgodnie z terminem ustawowym konsultacje społeczne projektu trwają 30 dni. Poinformowała o konieczności wywiązania się przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska z terminów wynikających z konieczności wdrożenia dyrektywy do krajowego porządku prawnego. Wyraziła nadzieję na dotrzymanie przez partnerów społecznych ustawowego terminu na opiniowanie. Jednocześnie zobowiązała się do konsultacji kwestii wydłużenia terminu z kierownictwem resortu.

Patrycja Sałagan, FPP poruszyła kwestię błędnej identyfikacji recyklerów w projekcie ustawy. Zgodnie z omawianym dokumentem są to jednostki na poziomie gminnym, natomiast powinny być to podmiot na poziomie przemysłu. Negatywnie ustosunkowała się do zapisów dotyczących obiegu dokumentów potwierdzających recykling.

Anna Sapota, FPP jako problem budzący wiele wątpliwości zidentyfikowała brak zmiany funkcjonowania i obiegu systemu gospodarowania odpadami. Podniosła kwestie związane z wystawianiem dokumentów, rozdrobnienia strumienia odpadów generowanych oraz braku możliwości tworzenia mocy recyklingowych. Zaznaczyła, iż przedmiotem omawianego projektu jest uregulowanie zagadnień finansowych. Negatywnie oceniła brak interakcji

między gminami a przemysłem. Wyraziła wątpliwości dotyczące wdrożenia dyrektywy SUP w kontekście zapisów dotyczących systemu kaucyjnego.

Bartłomiej Morzycki, ZPP wyraził zrozumienie dla obciążeń finansowych przedsiębiorców związanych z koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych. Jednocześnie negatywnie ustosunkował się do skutków środowiskowych, które miałyby być efektem wprowadzenia projektowanych rozwiązań. Poruszył kwestię opakowań wielokrotnego użytku. Zapytał przedstawicieli strony rządowej o sposób naliczania opłat za opakowania wielokrotnego użytku.

Marzena Berezowska, MKiŚ poprosiła o nieużywanie wobec projektowanych opłat sformułowania „podatek”. Zwróciła uwagę na definicyjne rozróżnienie „opłat” i „podatków”. W kontekście projektów z zakresu ROP dla innego rodzaju odpadów opakowaniowych poinformowała o planowanych pracach nad projektami dotyczącymi ROP dla producentów baterii oraz olei. Wskazała na trwającą analizę zgłoszonych uwag dotyczących projektu dotyczącego SUP. Podkreśliła, że projekt kaucyjny został skierowany do KPRM i oczekuje na wpis do Wykazu prac legislacyjnych Prezesa Rady Ministrów. Odnosząc się do problematyki podwójnego finansowania zasygnalizowała planowane rozdzielenie zakresu ROP i systemu kaucyjnego. Zapewniła o niepobieraniu podwójnej opłaty. Zauważyła, iż brana pod uwagę jest ekomodulacja oraz wykorzystanie recyklatu.

Tomasz Zaliwski, MKiŚ w kontekście opakowań wielokrotnego użytku zauważył, że są one rozpatrywane tak jak dotychczas, ponieważ zgodnie z definicją uwzględnioną w projekcie opłata byłaby uiszczana jedynie w przypadku pierwszego wprowadzenia opakowania do obrotu. Zawnioskował o pisemne przekazanie uwag partnerów społecznych.

Leszek Miętek, OPZZ poinformował o przekazaniu do członków Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS projektu stanowiska strony pracowników i strony pracodawców w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw, który został przygotowany przez Pracodawców RP. Zauważył, że do dokumentu swoje uwagi zgłosili FPP i Konfederację Lewiatan. Zwrócił się do członków zespołu z prośbą o decyzję dotyczącą kwestii uwzględnienia przekazanych uwag oraz poddania pod głosowanie projektu stanowiska.

Dorota Zawadzka-Stępniaak, KL wyraziła poparcie dla uwag przekazanych przez FPP. Zaproponowała uzupełnienie stanowiska o postulat rozpoczęcia na nowo prac nad projektem ustawy.

Sylwia Szczepańska, FPP poparła propozycję uzupełnienia stanowiska. Podała pod rozwagę wyznaczenie roboczego zespołu, w skład którego wejdą przedstawiciele organizacji, które złożyły uwagi do stanowiska, celem wspólnego wypracowania tekstu dokumentu.

Leszek Miętek, OPZZ wyraził poparcie dla propozycji wyznaczenia roboczego zespołu. Zwrócił się do członków zespołu z prośbą o przesłanie ewentualnych dodatkowych uwag do tekstu stworzonego przez Pracodawców RP w dniu 30 sierpnia 2021 r. do godziny 15.00. Poprosił o przekazanie przygotowanego jednolitego dokumentu w terminie do dnia 31 sierpnia 2021 r. do godziny 14.00, które zostanie poddane głosowaniu korespondencyjnemu. Poinformował o pilnym procedowaniu w przypadku przyjęcia stanowiska przez stronę pracowników i stronę pracodawców, tak aby dokument w stosownym terminie został przekazany do Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Dorota Zawadzka-Stępiak, KL poparła proponowany tryb procedowania i zobowiązała się do współpracy w zakresie wypracowania jednolitego tekstu projektu stanowiska.

Sylwia Szczepańska, FPP poparła proponowany tryb procedowania i zobowiązała się do współpracy w zakresie wypracowania jednolitego tekstu projektu stanowiska.

Piotr Wolejko, PPR poparł proponowany tryb procedowania i zobowiązał się do współpracy w zakresie wypracowania jednolitego tekstu projektu stanowiska.

Ad. 3

Leszek Miętek, OPZZ poinformował o braku możliwości konsultacji przez partnerów społecznych projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym ze względu na zbyt późne przekazanie dokumentu do RDS. Wskazał na pismo Departamentu Kolejnictwa w Ministerstwie Infrastruktury, w którym wyjaśniono, iż brak konsultacji projektu wynikał z konieczności podjęcia szybkich działań w celu zagospodarowania środków unijnych. Podkreślił, że zwrócił się do Departamentu Kolejnictwa z prośbą o wskazanie podstaw prawnych pominięcia konsultacji społecznych. Poinformował o przekazaniu podczas posiedzenia plenarnego RDS w dniu 9 sierpnia 2021 r. wniosku do Przewodniczącego RDS o przekazanie informacji na temat procedowania Uchwały nr 97 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 12 lipca 2021 r. w sprawie sytuacji w przemyśle lekkim w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19. Przedstawił wyjaśnienie, które przekazał pan Marek Waleśkiewicz, Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa

Spółecznego w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii, iż odpowiedź dotycząca wspomnianej uchwały jest przygotowywana przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii. Zapytał przedstawicieli MRPiT o możliwość przedstawienia, na jakim etapie prac jest odpowiedź oraz jakie jest stanowisko resortu w sprawie uwag przekazanych przez partnerów społecznych.

MRPiT zobowiązało się do sprawdzenia stanu prac i niezwłocznego przekazania informacji na temat stanowiska resortu w sprawie Uchwały nr 97 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 12 lipca 2021 r. w sprawie sytuacji w przemyśle lekkim w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19.

Sylwia Szczepańska, FPP zawnioskowała o zorganizowanie kolejnego posiedzenia Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS po zapoznaniu się przez MKiŚ z uwagami i pytaniami partnerów społecznych dotyczących projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw. Zwróciła uwagę na nieuwzględnienie przez resort w przedmiotowym projekcie wcześniejszych rekomendacji partnerów społecznych.

Leszek Miętek, OPZZ zwrócił się do przedstawicieli MKiŚ z prośbą o przekazanie kierownictwu resortu wniosku o wskazanie terminu spotkania po przekazaniu stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw. Podziękował uczestnikom spotkania i zakończył posiedzenie Zespołu.

Leszek Miętek

/-/

Przewodniczący Zespołu

Sporządziła
Aleksandra Kowalczyk
Biuro Rady Dialogu Społecznego